

Høringsinnspill til Meld. St. 34 "En mer praktisk skole"

NHO Mat og Drikke er glad for at regjeringen har rettet oppmerksomheten mot utfordringene i dagens skole, og særlig på overgangen mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet (5.-10. klasse) hvor elevundersøkelsen de siste årene viser et alvorlig fall i motivasjonen blant elever frem mot 10 trinn.

Grunnskolen skal legge et godt grunnlag og gjøre elevene best mulig i stand til å gjøre gode og kvalifiserte valg med tanke på videre utdanning og karrierevalg. Om lag halvparten av elevmassen vil og må velge yrkesfaglige utdanninger på videregående skole. Den andre halvparten velger studieforberedende utdanning. Man kunne hevde at grunnskolen på mange måter befinner seg i en spagat når samtlige barn og unge skal finne en meningsfull skolehverdag og stå best mulig forberedt når grunnskolen er avsluttet.

NHO Mat og Drikke mener at en mer praktisk skole vil gi en mer variert, inkluderende og motiverende skole for alle elever i alle fag, noe meldingen også understreker. Vi er også fornøyd med at meldingen adresserer utfordringer som psykisk helse, generell skolemestring, trivsel, fravær, den digitale skolen, større fleksibilitet i fagenes tildeling og behovet for et sterkere og bredere lag rundt elevene, men vil i vårt høringssvar særlig belyse forslagene om satsning på en mer praktisk skolehverdag og undervisningsform, og særlig de praktiske og estetiske fagene.

En deling av kunst- og håndverksfaget har tidligere vært debattert, men man valgte i stedet å løfte frem håndverk og de mer praktiske deler i faget i læreplanen. Vi mener at man igjen bør vurdere om man kan forbedre dette faget ved å tone ned kunsthistorie og løfte frem verktøybruk og praktisk arbeid, og igjen vurdere en eventuell deling og styrking av faget.

Meldingen peker på at dagens skolebygninger i liten grad er egnet til en praktisk skolehverdag, og dette er en oppfatning vi deler. Store aulaer og fellesarealer har fortrent verksteder og skolekjøkken i mange år. Bygging og oppgradering av skoleverksteder må prioriteres høyere i tiden fremover.

Alle skoler bør ha minst ett skoleverksted. Et slikt verksted kan være en oase for praktisk læring i alle fag. Her kan også tenkes læring i digital koding, bruk av 3D-printere og elektronikk, i tillegg til det man tidligere kalte sløyd og forming. Dette vil kreve en mer målrettet satsning enn meldingen legger opp til, men hvis man skal vi løfte skolen og gjøre den mer praktisk, må man være villig til å støtte slike investeringer nasjonalt, og ikke utelukkende skyve det økonomiske ansvaret over på den enkelte kommune. Vi tror ikke det er tilstrekkelig med rentekompensasjonsordninger.

NHO Mat og Drikke er opptatt av barn og unges forhold til kosthold og ernæring, og deres fremtidige evne som voksne til å sette sammen et sunt og riktig kosthold. Faget Mat og helse er i dag det minste av de praktiske og estetiske fagene, men forutsetter et godt utrustet skolekjøkken, tilgang på råvarer for matlaging og viktigst av alt kompetente lærere.

Regjeringen vil styrke de praktiske og estetiske fagene gjennom videreutdanning for lærere, valgfag på mellomtrinnet og obligatorisk arbeidslivsfag. Det er også forslag om å utprøve alternative og praktiske eksamensformer, herunder eksamen i praktiske og estetiske fag. Vi mener at eksamen i de praktiske fagene er riktig vei å gå, for å løfte oppmerksomheten rundt disse fagene, ikke minst hos skoleeier.

NHO Mat og Drikke mener meldingen gir en god retning for å ivareta den offentlige norske fellesskolen tuftet på inkludering, mestring og læreglede, men ikke går langt nok i å prioritere og løfte frem nettopp tiltak som kan gi en mer praktisk skole, som jo er formålet til meldingen. Dette vil kreve investeringer. Når meldingen innledningsvis setter en satsning på skolen opp mot andre områder som arbeidskraft, helse, eldreomsorg, forsvar og klimaendringer, er vi bekymret over forståelsen for sammenhengen mellom en god grunnskole og flere av de nevnte områdene.

Med hilsen

NHO Mat og Drikke

Terje Sletnes
direktør for analyse og politikk

Espen Lynghaug
spesialrådgiver